
Dąbrówno, st. I, gm. loco, woj. olsztyńskie

Informator Archeologiczny : badania 32, 227-228

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

uzyskanych od wewnątrz (wykop 5). Poniżej stopy fundamentu wystąpiły nawarstwienia związane ze wspomnianymi wcześniej nawarstwieniami wału wczesnośredniowiecznego. W pogłębieniu wykopu nie wystąpił żaden ruchomy materiał zabytkowy.

Jak już wspomniano, w wykopach od strony wschodniej pozyskano głównie materiał ceramiczny, datowany na okres nowożytny. Wyjątek stanowi tutaj materiał średniowieczny, który wystąpił w bezpośrednim sąsiedztwie muru wewnętrznego.

CZCHÓW, st. 1, gm. *loco*, woj. tarnowskie, AZP 107-63/1

- ruiny zamku średniowiecznego

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 24 sierpnia do 16 listopada przez mgr. Andrzeja Szpunara (Muzeum Okręgowe Tarnów). Piąty sezon badań. Przebadano obszar 2 arów.

Pod nadzorem archeologa porządkowano wzgórze zamkowe, część odsłoniętych murów zasypano, zniwelowano teren wokół wieży zamkowej zdejmując nadkład gruzowy.

Odsłonięto fundamenty murów budowli przy wieży zamkowej.

Odsłonięto niewielkimi sondami zarys budowli bramnej, usytuowanej od zachodniej strony wzgórza przy murze obwodowym na stromym stoku.

Wykonano przekop w strefie domniemanego podjazdu do budowli bramnej.

Materiał zabytkowy to liczna ceramika późnośredniowieczna, przedmioty metalowe, m.in. strzemiona żelazne, miecz w pochwie, płytki zbroi.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Okręgowym Tarnowie.

Badania nie będą kontynuowane.

Daniłowo Małe, st. 1, gm. Łapy, woj. białostockie, AZP 41-84/12 - patrz: wczesne średniowiecze

Daniłowo Małe, st. 6, gm. Łapy, woj. białostockie, AZP 41-84/34 - patrz: wczesne średniowiecze

Dąbrowa Górnicza- Łosień, st. 2, gm. *loco*, woj. katowickie, AZP 96-50 - patrz: wczesne średniowiecze

DĄBRÓWNO, st. I, gm. *loco*, woj. olsztyńskie

- stare miasto, osadnictwo późnośredniowieczne i nowożytne (XIV-XX w.)

Wykopaliskowe badania wyprzedzające, przeprowadzone w dniach od 22 października do 13 listopada przez mgr. Adama Mackiewicza (ARCHEO-ADAM). Finansowane przez J. Matczaka (inwestor prywatny). Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 210 m².

Badania archeologiczne prowadzono w południowo-wschodnim narożniku rynku w Dąbrównie. W ich wyniku odsłonięto i zadokumentowano piwnice budynku, który został wzniesiony w drugiej połowie XIX wieku, a uległ zniszczeniu w 1945 roku, po podpaleniu miasta przez armię radziecką.

Budynek ten znajdował się w południowo-wschodniej pierzei rynku, a obecnie przy ul. Kościuszki 19. Była to duża kamienica, niemal w całości podpiwniczona. W trakcie prowadzonych prac odsłonięto jej partie fundamentowe wraz z piwnicami w części południowo-zachodniej. Dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności projektowany budynek, pod który wykonano wykop, pokrywa się z połową istniejącej tu kiedyś zabudowy. Odsłonięte piwnice posiadały obszerne pomieszczenia i stosunkowo szerokie korytarze. Podziały wewnętrzne zostały dokonane przez wzniesienie ścianek z cegły nowożytnej, łączonej na zaprawę gliniano-piaskową, a w nielicznych tylko przypadkach słabą zaprawę wapienną. W obrębie odgruzowanej piwnicy stwierdzono funkcjonowanie trzech rodzajów

podłoża na poziomie użytkowym. W części zachodniej była to posadzka ułożona z cegły na podsypce z piasku, w części wschodniej natomiast posadzka betonowa. Na pozostałej części poziom użytkowy piwnic stanowił szaro-żółty piasek. Najciekawsze jednak wyniki przeprowadzonych badań czekały poniżej poziomu użytkowego piwnic funkcjonujących tu do 1945 roku. Po zadokumentowaniu odsłoniętych piwnic wykop pogłębiano do poziomu posadowienia projektowanego budynku. Dzięki przeprowadzonym badaniom udało się zadokumentować fragmenty zniszczonej przez pożary zarówno w 1405, jak też w 1410 roku (13 lipca) zabudowy drewnianej. Jak wynika z zachowanych szczątków w postaci sprażonej polepy oraz przepalonych fragmentów drewnianych, początkowo była to bardzo prymitywna zabudowa w konstrukcji plecionkowej, w której drewniane plecione ściany obmazywano gliną. Zabudowa ta uległa zniszczeniu prawdopodobnie w 1405 roku, po czym została odbudowana w konstrukcji solidniejszej, prawdopodobnie szachulcowej, jednakże ze względu na całkowite zniszczenia, z całą pewnością stwierdzić tego nie można. Jedno jest natomiast pewne - pierwotna zabudowa przyrynkowa, a szczególnie w pierzei północno-wschodniej była przesunięta w stosunku do obecnej o ca 3,5 metra w kierunku wschodnim. Tak więc rynek (jeden z obecnie największych na terenie województwa olsztyńskiego) był jeszcze większy o wspomniane 3,5 m.

Jeżeli chodzi o zabudowę murowaną, to w badanym rejonie po raz pierwszy pojawiła się ona w drugiej połowie XVII wieku. Na jej ślady natrafiono w postaci zachowanego fundamentu kamiennego, gdzie kamienie połączono zaprawą wapienną. Na takie datowanie pozwala pozyskana z tego rejonu ceramika, a zwłaszcza cztery malowane i polewane talerze, które wystąpiły w warstwie budowlanej w pobliżu fundamentów kamiennych. Podkreślić należy, iż zabudowa ta, która w całości zniszczyła ślady działalności ludzkiej z okresu wcześniejszego, całkowicie się z nią pokrywała; została wzniesiona w tym samym miejscu.

Zniszczyła ona całkowicie warstwy, które można określić jako późnośredniowieczne i dlatego zachowały się one tylko w tych miejscach, gdzie zabudowa murowana powstała stosunkowo późno a więc w drugiej połowie XIX wieku. Najprawdopodobniej dopiero wtedy poszczególne działki wydłużono w kierunku rynku o około 3,5 metra, zmniejszając jednocześnie jego wielkość. Z najciekawszych zabytków, które znaleziono w trakcie prowadzonych prac oprócz wspomnianych 4 talerzy z XVII wieku, wymienić należy fragmenty ceramiki późnośredniowiecznej a także i całą pokrywkę, którą można datować na początek XV wieku. Żałować należy, iż stosunkowo liczne późnośredniowieczne przedmioty metalowe na skutek wysokiej temperatury i zalegania w bardzo przepuszczalnym podłożu w postaci sprażonej polepy i piasku uległy całkowitemu zniszczeniu i nie dają możliwości określenia ich kształtu i przeznaczenia.

Liczne były również przedmioty nowożytnie, które zalegały w zagruzowanych piwnicach (między innymi łyżwy z lat dwudziestych XX wieku).

Materiały i dokumentacja przechowywane są w PSOZ w Olsztynie.

Badania nie będą kontynuowane.

Dobra, st. 31, gm. *loco*, woj. szczecińskie, AZP 29-04/42 - patrz: wczesne średniowiecze

DOBRE MIASTO, st. 1, gm. *loco*, woj. olsztyńskie

- miasto późnośredniowieczne i nowożytnie (XV – XX w.)

Badania archeologiczne wyprzedzające, przeprowadzone w dniach od 10 do 14 sierpnia, przez mgr Hannę Mackiewicz (ARCHEO-ADAM). Finansował M. Narloch (inwestor prywatny). Drugi sezon badań. Przebadano powierzchnię 80 m².

Badania archeologiczne w obrębie wykopu oznaczonego jako 5b na st. I były kontynuacją badań przeprowadzonych w 1994 i 1996 roku w wykopie 5. Ponieważ wykop ten od strony południowo-zachodniej sąsiadował z wykopem 5 oznaczono go numerem 5b. Wykop ten został praktycznie wykonany już wcześniej (w 1994 roku) przy okazji prac ziemnych prowadzonych pod sąsiedni budynek. Tak więc prace archeologiczne polegały głównie na oczyszczeniu istniejącego już wykopu